

7. Konstytucyjny Ukrainy. Prynyata na p'yatyi sesiyi Verkhovnoyi Rady Ukrainy 28 chervnya 1996 roku. – K.: Presa Ukrainy, 1997. – 79 s.

8. Konstitucionnoe pravo zarubezhnyh stran / [pod red. M. V. Baglaja, Ju. I. Lejbo, L. M. Jentina]. – M.: Norma, 2003.

9. Proekt Zakonu pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrainy «Pro vybory deputativ Verkhovnoyi Rady Avtonomnoyi Respubliki Krym, mistsevykh rad ta sil's'kykh, selyshchnykh, mis'kykh holiv» (shchodo obrannya mis'kykh holiv u dva tury) №3051 vid 13.03.2009 r. Initsiator zakonoproektu Kulykov K. [Elektronnyy resurs] / K. B. Kulykov. – Rezhym dostupu do proektu: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=33136.

10. Proekt Zakonu pro vnesennya zmin do Zakonu Ukrainy «Pro vybory deputativ Verkhovnoyi Rady Avtonomnoyi Respubliki Krym, mistsevykh rad ta sil's'kykh, selyshchnykh, mis'kykh holiv» (shchodo obrannya mis'kykh holiv za mazhorytarnoyu systemoyu absolutnoyi bil'shosti). Initsiator zakonoproektu Katerynchuk M., Bodnar O., Martynyuk A., Omel'chenko O., Kas'kiv V., Bondarenko V., Kostushev O. [Elektronnyy resurs] / [M. D. Katerynchuk, O. B. Bodnar, A. I. Martynyuk ta in.]. – Rezhym dostupu do proektu: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=34796.

11. Dziennik Ustaw, nr 84, poz. 426, «Ustawa Konstytucyjna z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym».

12. Dziennik Ustaw, nr 21, poz. 112, «Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy».

13. Kalinowska B. Spór o kompetencje, «Wspólnota», 2002, nr 10, 9 marca. – S.17–18.

14. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>.

15. Piasecki A. K. Władza w samorządzie terytorialnym III RP: teoria i praktyka kadencji 1990–2002, Zielona Góra, Łódź: Wydawnictwo «Tęcza» 2002. – 359 s.

Slobodian T. Z., candidate of political sciences, associate professor of the Department of International Relations, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ukraine, Ivano-Frankivsk), tetiana.slobodian@pu.if.ua

Transformation of electoral legislation in Poland and Ukraine in 1990–2015 (local elections)

The stages of transformation of electoral legislation in Poland and Ukraine are defined. Much attention is paid to voting system during local elections in above mentioned countries. It is noted that the Electoral law was the most controversial both in Polish and Ukrainian Parliaments. The electoral systems into local bodies of Ukraine and Poland since 1990 are examined. The electoral system into local body in Ukraine in 2015 is also considered. The problems of local elections in Ukraine are analyzed. The instability of electoral legislation is defined as the principal one. The recommendations to unify the electoral legislation by means of adoption electoral code (taking into consideration Polish experience) are suggested.

Keywords: election, electoral system, Ukraine, Poland, local self-government.

Slobodian T. Z., кандидат политических наук, доцент кафедры международных отношений, Прикарпатский национальный университет им. В. Стефаника (Украина, Ивано-Франковск), tetiana.slobodian@pu.if.ua

Трансформація избирательного законодательства в Республике Польша и Украине 1990–2015 гг. (на примере местных выборов)

Определены этапы трансформации избирательного законодательства в Польше и Украине. Внимание уделено избирательной системе, по которой избирались местные органы власти в вышеупомянутых странах. Отмечено, что нормы закона, определяющие избирательную систему, были наиболее дискуссионными в парламенте, как Польши, так и Украины. Исследована избирательная система, по которой проходили местные выборы в Украине и Польше с 1990 г. и по которой будут проходить местные выборы в Украине 2015 г. Проанализированы проблемы местных выборов в Украине. Определено, что основной из них является нестабильность избирательного законодательства и предложены рекомендации по его унификации путем принятия Избирательного кодекса на основе опыта Польши.

Ключевые слова: выборы, избирательная система, Украина, Польша, местное самоуправление.

* * *

УДК 327.5(477)

Вонсович О. С.,
кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин, ПРАТ «Вищий навчальний заклад «Київська гуманітарна академія» (Україна, Київ), sefinrof@ipnet.ua

Роль співробітництва України з НАТО в контексті підвищення рівня обороноздатності та укріплення національної безпеки

Досліджено роль співробітництва України з НАТО в контексті підвищення рівня обороноздатності та укріплення національної безпеки. Автором на конкретних прикладах продемонстровано участь Північноатлантичного альянсу в процесах протидії сучасним видозміненим викликам і загрозам. Під час написання статті, автором були використані наступні методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція. Основні одержані висновки полягають в наступному: роль співробітництва України з НАТО в контексті підвищення рівня обороноздатності та укріплення національної безпеки є надзвичайно важливою; посилення та розвиток відносин сприяють і сприятимуть в майбутньому не тільки стабілізації ситуації на сході, вирішенню воєнних, політичних, економічних та інших проблем, але і, в позитивному відношенні, позначаться на процесі інтеграції нашої держави до євроатлантичного простору.

Ключові слова: Україна, НАТО, співробітництво, національна безпека, обороноздатність.

Основною проблемою, яку аналізує автор в даній статті, – є дослідження сутності та практичного значення ролі співробітництва України з НАТО в контексті підвищення рівня обороноздатності та укріплення національної безпеки. Такими, які раніше не були достатнім чином обґрунтовані, видаються наступні аспекти: сучасний стан відносин України з НАТО в сфері національної безпеки та оборони, роль Північноатлантичного альянсу в процесі врегулювання конфліктних протиріч на сході України, практичний досвід та внесок Альянсу в процес підготовки особового складу Збройних Сил України та ряд інших.

Серед останніх досліджень і публікацій, присвячених досліджуваній тематиці, автор виділяє наступних вітчизняних авторів: О. Александров, В. Кремень, В. Ткаченко, Л. Чеченюк. В їх публікаціях були досліджені такі питання, як: реалії і перспективи співробітництва України з НАТО в умовах політики позаблоковості, утвердження української ідентичності, розвиток конструктивного партнерства України з НАТО та ін. Також були використані документи та нормативно-правові акти Верховної Ради України, Організації Північноатлантичного договору, матеріали ЗМІ.

Метою даної статті – є дослідження ролі співробітництва України з НАТО в контексті підвищення рівня обороноздатності та укріплення національної безпеки.

Попри те, що набуття членства України в НАТО на сьогоднішній день є неможливим з точки зору практичної реалізації з огляду на ряд деструктивних причин, таких як конфліктні протиріччя на сході, політичні розбіжності в політичному істеблшменті, скрутна економічна ситуація та ряд інших, відносини нашої держави з Альянсом продовжують перебувати в центрі уваги як у Києві, так і в Брюсселі. В конструктивному розвитку відносин Україна – НАТО зацікавлені обидві сторони. Насамперед, це зумовлюється тим, що такі відносини об'єктивно підтримують цивілізаційний вибір України – приєднання до спільного простору, який визначається євроатлантичними та європейськими цінностями демократії, верховенства права і свободи. Крім того, ефективне співробітництво надає можливість Україні

ефективно використовувати західний досвід в оборонному будівництві та реформуванні безпекової сфери, а також брати участь у різноманітних міжнародних навчаннях і місіях НАТО. Альянсу ж партнерство з Україною надає можливість використання українських оборонних ресурсів у своїх операціях за кордоном та для підготовки своїх військових на українських полігонах [1, с. 35].

Враховуючи складну ситуацію на сході України та фінансову неспроможність підтримувати і розвивати вітчизняні збройні сили, збільшилась чисельність спільних військових навчань, в тому числі і за участю підрозділів НАТО. Так, наприклад, з 20 по 31 червня 2015 р. на Яворівському полігоні в Львівській області проходили багатонаціональні навчання НАТО «Saber Guardian/Rapid Trident – 2015». Під час цих навчань, згідно з домовленостями із Держдепартаментом США, відбулись спільні навчання–тренінги 173–ї повітряно–десантної бригади армії США та бойових підрозділів Національної гвардії України [2]. Основними напрямками маневрів були: робота артилерії, перша медична допомога, рукопашний бій, воєнна тактика, і т.д. Такого роду навчання є корисними для нашої держави з точки зору підвищення рівня боєздатності, обороноздатності, укріплення національної безпеки, а також адекватного реагування на сучасні виклики і загрози.

Україна сьогодні поступово відходить від політики позаблоковості і скеровує свій курс в бік інтеграції до НАТО, але ряд деструктивних причин, які були означені вище, не дозволяють зробити цей процес швидким. Тому на даному етапі наша держава намагається посилювати військове, військово–технічне, політичне та економічне співробітництво з Альянсом. 23 квітня 2015 р. Указом Президента України було затверджено Річну національну програму співробітництва Україна – НАТО на 2015 р [3]. В ній основну увагу зосереджено на тому, що в умовах тимчасової окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, проведення на частині території Луганської та Донецької областей антитерористичної операції та загальної ситуації, що склалася внаслідок агресії Російської Федерації стосовно України, Річна національна програма співробітництва Україна – НАТО на 2015 рік набула особливого значення для забезпечення захисту національних інтересів і безпеки України, передусім у контексті використання потенціалу та практичної допомоги НАТО та держав–членів Альянсу у підвищенні обороноздатності України для протидії агресії Російської Федерації шляхом задоволення невідкладних потреб у короткостроковій перспективі та реформування за стандартами НАТО сектору безпеки і оборони та оборонно–промислового комплексу [3]. Практична реалізація положень даної Програми, на думку автора, надасть можливість не тільки посилити і розвинути співробітництво з Альянсом, але і отримати необхідний досвід проведення різного роду операцій та маневрів в контексті протидії російській агресії.

У рамках реалізації нового зовнішньополітичного курсу, а також з урахуванням тенденцій і динаміки розвитку сучасного безпекового середовища, в Україні впроваджується новий комплекс стратегічних документів у сфері національної безпеки і оборони. 26 травня 2015 р. Указом Президента України було введено в дію нову Стратегію національної безпеки України. Основними цілями цієї Стратегії є:

– мінімізація загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно–визнаного державного кордону України, гарантування мирного майбутнього України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави;

– утвердження прав і свобод людини і громадянина, забезпечення нової якості економічного, соціального і гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО [4].

Досягнення визначених цілей потребує:

– зміцнення Української держави шляхом забезпечення поступального суспільно–політичного й соціально–економічного розвитку України;

– якісно нової державної політики, спрямованої на ефективний захист національних інтересів в економічній, соціальній, гуманітарній та інших сферах, комплексне реформування системи забезпечення національної безпеки та створення ефективного сектору безпеки і оборони України;

– нового зовнішньополітичного позиціонування України у світі в умовах нестабільності глобальної системи безпеки [4].

На думку автора, ця Стратегія повинна стати ключовим документом в сфері забезпечення національної безпеки, а також основним інструментом державної політики в сфері протидії проявам агресії. Це, в перспективі, в позитивному відношенні, може позначитись на процесі інтеграції нашої держави до НАТО.

На розгляд Кабінету міністрів внесено проект державної цільової оборонної програми оптимізації та реорганізації Збройних Сил України на наступні два роки. Прес–офіцер Міністерства оборони України В. Кушнір підкреслила, що головним пріоритетом Міноборони є «створення високомобільних, професійних, добре оснащених Збройних Сил, готових до виконання завдань за призначенням для забезпечення обороноздатності держави та стримування військової агресії на сході країни» [5]. Також вона заявила, що оборонне відомство підготувало Військову доктрину України, концепцію розвитку сектору безпеки і оборони, концепцію державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил на 2015–2020 роки, а також стратегічний оборонний бюлетень [5].

Виходячи з цього, автор акцентує увагу на тому, що в нормативно–правовому відношенні, зроблено чимало стратегічно важливих кроків на шляху зміцнення обороноздатності, національної безпеки, але, на жаль, поки що тільки невелика частина положень вищезазначених документів знаходять своє практичне втілення. Причиною цього є деструктивна внутрішня і зовнішня політична, економічна та безпекова ситуація. Все це в своїй сукупності перешкоджає інтеграції України до євроатлантичного простору безпеки.

Активізується, також, співробітництво між Україною і НАТО в подоланні загроз невоєнного характеру. У цій сфері головна увага приділяється результатам роботи Робочої підгрупи Україна – НАТО з питань кібернетичного захисту, в рамках якої Україна отримує експертну допомогу НАТО в підготовці національної стратегії протидії кібернетичним загрозам, розвитку

інфраструктури кібернетичного захисту та системи реагування на кіберзагрози.

Продовжується співпраця у сферах боротьби з відмиванням «брудних» коштів, контрабандою наркотиків, зброї та незаконним переміщенням людей.

Триває співробітництво між Україною і НАТО у сферах науки та захисту довкілля. За рівнем співробітництва в рамках Програми НАТО «Наука заради миру та безпеки» наша держава залишається другою після Росії серед країн-партнерів. Ключовими в цій сфері є проекти: «Очищення авіабази в м. Прилуки» [6], освоєння гранту НАТО для Української науково-освітньої телекомунікаційної мережі УРАН [7], «Моніторинг і передбачення ризиків паводків річки Прип'ять» [8] тощо.

Аналіз нинішньої ситуації показує, що двома головними причинами гальмування співробітництва України з НАТО є наступні:

1. Наслідки проведення в Україні адміністративної реформи. Різне зменшення чисельності співробітників Секретаріату Кабінету Міністрів і скорочення кількості центральних органів виконавчої влади створює певні організаційні перешкоди в реалізації заходів співробітництва з Альянсом. Сьогодні в органах виконавчої влади фактично немає окремих підрозділів, що відповідають за співробітництво з НАТО, а підготовка відповідних документів виконується фахівцями, у яких зазначена проблематика в переліку посадових обов'язків не є пріоритетною.

2. Низька ефективність координації діяльності українських міністерств з питань співробітництва з НАТО. Зазначений фактор традиційно негативно впливає на реалізацію планів співробітництва України з Альянсом. Цю тенденцію мав припинити Указ Президента «Про забезпечення продовження конструктивного партнерства України з Організацією Північноатлантичного договору», спрямований на створення системи координації співробітництва України з НАТО. Однак, за оцінками експертів, реалізувати таку мету поки що повною мірою не вдається [9, с. 263]. Це пояснюється переважно призначенням Міністерства закордонних справ головним органом, відповідальним за організацію діяльності Комісії з питань партнерства України з НАТО та національних координаторів співробітництва з Альянсом.

Цілком очевидно, що роботу із забезпечення виконання головних завдань, покладених на згадану Комісію, в т.ч. такого, як «підготовка та внесення в установленому порядку пропозицій Президенту України щодо ... оптимізації механізму забезпечення узгодженої діяльності центральних органів виконавчої влади ... розроблення проектів нормативних актів України з цих питань...», не можна покласти на будь-яке міністерство або відомство «за сумісництвом» [10]. Цю роботу мають здійснювати фахівці, безпосередньо відповідальні за налагодження конструктивного партнерства України з НАТО. Вони повинні аналізувати цю діяльність, робити експертні висновки, розробляти методологію, а також вносити дієві пропозиції Президенту з питань удосконалення такої взаємодії. З технічної точки зору, вони мають також забезпечувати підготовку засідань, формувати їх порядок денний, готувати протокольні рішення, здійснювати належний контроль над їх виконанням, а також здійснювати міжвідомчу координацію відповідних заходів. Для ефективного виконання таких завдань необхідно мати окремий орган. На думку експертів, ним може стати

спеціальний підрозділ, створений в Секретаріаті Кабінету Міністрів або Апараті РНБО (враховуючи успішний досвід такої діяльності попередніх років і нещодавній збільшення вдвічі граничної чисельності Апарату РНБО).

Найсерйознішим фактором, що стримує розвиток партнерства між Україною та Альянсом, є суттєве скорочення в органах державної влади підрозділів, які забезпечують цей процес, а також низька ефективність координації діяльності українських міністерств з питань співробітництва з НАТО. Одним із шляхів покращення ситуації може стати створення окремого підрозділу із забезпечення діяльності Комісії з питань партнерства України з НАТО в Секретаріаті Кабінету Міністрів або Апараті РНБО України.

Підсумовуючи вищевикладене, автор робить висновок про те, що роль співробітництва України з НАТО в контексті підвищення рівня обороноздатності та укріплення національної безпеки є надзвичайно важливою. Посилення та розвиток відносин сприяють і сприятимуть в майбутньому не тільки стабілізації ситуації на сході, вирішенню воєнних, політичних, економічних та інших проблем, але і, в позитивному відношенні, позначатимуться на процесі інтеграції нашої держави до євроатлантичного простору.

Найголовнішим завданням залишається остаточна ліквідація позаблокового статусу у всіх площинах і 100 відсотковий перехід до процесу інтеграції. Для цього потрібно сконцентрувати увагу на проведенні необхідних реформ в таких галузях, як оборонно-промисловий комплекс; військово будівництво; літако-, судно-, автомобілебудування; виробництво стрілецької зброї і т.д. Також потрібно вирішити найбільш актуальні нагальні проблеми, які пов'язані із політичною, економічною, науково-технічною, соціальною та іншими сферами.

Складною залишається ситуація у фінансовій сфері, яка пов'язана із збільшенням чисельності видатків на військову галузь. Можливим виходом із цієї ситуації – може стати розширення співробітництва з НАТО у фінансово-технічній сфері. Це надасть можливість отримати необхідну допомогу, яка стане корисною для подальшого розвитку процесів в сфері національної безпеки та оборони.

Подальший розвиток процесу інтеграції України до НАТО, в позитивному відношенні, позначатиметься на захисті національних інтересів та цінностей, а також сприятиме входженню нашої держави до євроатлантичного безпечового простору.

В подальшому, дослідження даної проблематики надасть можливість більш детально дослідити специфіку відносин України з НАТО в сфері національної безпеки та оборони. Високий рівень динаміки видозміни сутності безпекових процесів в світі спонукає до збільшення чисельності досліджень в цій сфері, в тому числі і на локальному рівні. Виходячи з цього, актуальність даної теми в подальшому залишатиметься високою. Матеріали даної статті можуть слугувати основою для подальших розробок в цьому напрямі.

Список використаних джерел

1. Александров О. Реалії і перспективи співробітництва України з НАТО в умовах політики позаблоковості [Текст] / Національна безпека і оборона. – 2012. – №2/3. – С.34–37.

2. «Rapid trident – 2015»: как проходят военные учения Украины и НАТО [Электронный ресурс] / Зеркало недели. Украина. – Режим

доступа: http://zn.ua/UKRAINE/rapid-trident-2015-kak-prohodyat-voennoye-ucheniya-ukrainy-i-nato-183539_.html (25.07.2015). – Названіе с екрана.

3. Про затвердження Річної національної програми співробітництва Україна – НАТО на 2015 рік [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/238/2015> (23.04.2015). – Назва з екрану.

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (26.05.2015). – Назва з екрану.

5. Підготовлена нова Воєнна доктрина України – Міноборони [Електронний ресурс] / ЛІГА.Новости – Режим доступу: http://news.liga.net/ua/news/politics/6508522-p_dgotovlena_nova_vo_nna_doktrina_ukra_ni_m_noboroni.htm (25.08.2015). – Назва з екрану.

6. Про затвердження Річної національної програми на 2010 рік з підготовки України до набуття членства в Організації Північноатлантичного договору [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/92/2010> (03.02.2010). – Назва з екрану.

7. УРАН – GEANT2: перспективи співпраці [Електронний ресурс] / Национальный технический университет Украины «Киевский политехнический институт». – Режим доступу: <http://kpi.ua/ru/727> (25.09.2007). – Назва з екрану.

8. Чеченюк Л. В. Розвиток конструктивного партнерства України з НАТО [Електронний ресурс] / Державна служба експортного контролю України. – Режим доступу: http://www.dsecu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article.jsessionid=2BA3C7FD9EFB3FB4FD395CB476C76AB0?art_id=45904. – Назва з екрану.

9. Кремень В. Г. Україна: шлях до себе. Проблеми суспільної трансформації [Текст]: навч. посіб. / В. Г. Кремень, В. М. Ткаченко. – К.: Видavn. центр «ДРУК», 1998. – 446 с.

10. Партнерство Україна – НАТО: час усвідомлення реалій, потреб і нових підходів [Текст] / Национальна безпека і оборона. – 2012. – №2–3. – С.2–9.

References

1. Aleksandrov O. Realii i perspektivy spivrobitnytstva Ukrainy z NATO v umovakh polityky pozablockovosti [Tekst] / Natsionalna bezpeka i oborona. – 2012. – №2/3. – С.34–37.

2. «Rapid trident – 2015»: kak prokholdiat voennoye ucheniya Ukrainy i NATO [Elektronnyi resurs] / Zerkalo nedeli. Ukraina. – Rezhim dostupa: http://zn.ua/UKRAINE/rapid-trident-2015-kak-prohodyat-voennoye-ucheniya-ukrainy-i-nato-183539_.html (25.07.2015). – Nazvanie s ekrana.

3. Pro zatverdzhennia Richnoi natsionalnoi prohramy spivrobitnytstva Ukraina – NATO na 2015 rik [Elektronnyi resurs] / Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/238/2015> (23.04.2015). – Nazva z ekrana.

4. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 6 travnia 2015 roku «Pro Stratehiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy» [Elektronnyi resurs] / Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (26.05.2015). – Nazva z ekrana.

5. Pidotovlena nova Voienna doktryna Ukrainy – Minoborony [Elektronnyi resurs] / LIHA.Novosty – Rezhym dostupu: http://news.liga.net/ua/news/politics/6508522-p_dgotovlena_nova_vo_nna_doktrina_ukra_ni_m_noboroni.htm (25.08.2015). – Nazva z ekrana.

6. Pro zatverdzhennia Richnoi natsionalnoi prohramy na 2010 rik z pidhotovky Ukrainy do nabuttia chlenstva v Orhanizatsii Pivnichnoatlantynchnoho dohovoru [Elektronnyi resurs] / Ofitsiyni veb-sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/92/2010> (03.02.2010). – Nazva z ekrana.

7. УРАН – GEANT2: perspektivy spivpratsi [Elektronnyi resurs] / Natsionalnyi tekhnicheskii univversytet Ukrayny «Kuevskiy polytekhnicheskii ynstytut». – Rezhym dostupu: <http://kpi.ua/ru/727> (25.09.2007). – Nazva z ekrana.

8. Checheiuk L. V. Rozvytok konstruktynvoho partnerstva Ukrainy z NATO [Elektronnyi resurs] / Derzhavna sluzhba eksportnoho kontroliu Ukrainy. – Rezhym dostupu: http://www.dsecu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article.jsessionid=2BA3C7FD9EFB3FB4FD395CB476C76AB0?art_id=45904. – Nazva z ekrana.

9. Kremen V. H. Ukraina: shliakh do sebe. Problemy suspilnoi transformatsii [Tekst]: navch. posib. / V. H. Kremen, V. M. Tkachenko. – K.: Vydavn. tsentr «DRUK», 1998. – 446 s.

10. Partnerstvo Ukraina – NATO: chas usvidomlennia realii, potreb i novykh pidkhodiv [Tekst] / Natsionalna bezpeka i oborona. – 2012. – №2–3. – С.2–9.

Vonsovych O. S., PhD in Political Science, associate professor of international relations department of Private Joint Stock Company «Higher educational institution «Kyiv Academy for the Humanities» (Ukraine, Kyiv), sefinrof@ipnet.ua

The role of cooperation between Ukraine and NATO in the context of improving defense capabilities and strengthening national security

The purpose of this article is to study the role of NATO-Ukraine cooperation in the context of improving defence capabilities and strengthening national security. The author has shown specific examples of NATO involvement in the process of counteracting modern modified challenges and threats. When writing the article, the author used the following methods: analysis, synthesis, comparison, induction, deduction. The main conclusions obtained are as follows: the role of NATO – Ukraine cooperation in the context of improving defence capabilities and strengthening national security is extremely important; enhancement and development of relations contributes and will contribute not only to stabilisation of the situation in the east, solving military, political, economic and other problems, but also affects, in a positive sense, the process of integration into Euro-Atlantic space in the future.

Keywords: Ukraine, NATO, cooperation, national security, defensive capacity.

Вонсович А. С., кандидат политических наук, доцент кафедры международных отношений, ЧАО «Высшее учебное заведение «Киевская гуманитарная академия» (Украина, Киев), sefinrof@ipnet.ua

Роль сотрудничества Украины с НАТО в контексте повышения уровня обороноспособности и укрепления национальной безопасности

Исследовано роль сотрудничества Украины и НАТО в контексте повышения уровня обороноспособности и укрепления национальной безопасности. Автором на конкретных примерах продемонстрировано участие Североатлантического альянса в процессах противодействия современным видоизмененным вызовам и угрозам. Во время написания статьи, автором были использованы следующие методы: анализ, синтез, сравнение, индукция, дедукция. Основные полученные выводы состоят в следующем: роль сотрудничества Украины с НАТО в контексте повышения уровня обороноспособности и укрепления национальной безопасности является чрезвычайно важной; усиление и развитие отношений способствуют и будут способствовать в будущем не только стабилизации ситуации на востоке, решению военных, политических, экономических и других проблем, но и, в позитивном отношении, скажутся на процессе интеграции нашей страны в евроатлантическое пространство.

Ключевые слова: Украина, НАТО, сотрудничество, национальная безопасность, обороноспособность.

* * *

УДК 327

Боринська О. Л., кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародної інформації, Міжрегіональна Академія управління персоналом (Україна, Київ), olga.borynska@gmail.com

НЕОБХІДНІСТЬ ПОЛІТИЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Розглядається проблематика міжнародного політичного прогнозування (довгострокових, тактичних, операційних прогнозів) у контексті трансформаційних процесів зовнішньої політики країн Центральної та Східної Європи. Доводиться, що чітко визначені стратегічні орієнтири, об'єднання з країнами-партнерами навколо спільних проблем і стратегічних цілей можуть надати можливість державі досягнути поставленої мети та зайняти відповідне місце на міжнародній арені.

Ключові слова: політичне прогнозування, трансформаційні процеси, політичні трансформації, зовнішня політика, країни Центральної та Східної Європи.

За наслідками подій 2014–2015 років очевидним став факт неготовності державної та політичної системи України до критичної ситуації (чи сепаратистського збройного виступу, чи вторгнення військ сусідньої держави) – ця неготовність призвела до катастрофічних